

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-uca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szállami részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Működését

a kiadóhivatal vezeti

Háboru — a békében.

Pécs, 1896. aug. 12

(*) Valósággal háboruvá nőttek ki magukat a katonai hadgyakorlatok, korántsem azért, mert háborusdi játékok üznek katonáink, hanem inkább abból az okból, mert minden esztendőben, minden gyakorlat alkalmával olvasunk a háboru igazi áldozatairól — halottakról és sebesültekről.

Lehetetlenség, hogy fel ne emeljük tiltakozó szavunkat az ellen a megcsontosodott rendszer ellen, mely évenként az ország minden részében sirba kergeti, vagy nyomorékká teszi a hadsereg legénységének egy mindig növekvő részét.

Hiszen jól tudjuk, hogy a katona nem azért vonul be szolgálatra, hogy ott játékkal töltse az idejét, hanem azért, hogy a katonai elméleti és gyakorlati tudományban magát kiképezvén, meg tudja állni helyét, ha a haza védelme a küzdő térre szólítja. Az is világos előttünk, hogy a katonát a háboru eshetőségéhez hozzászoktatni kell és a hadgyakorlatok elkerülése lehetetlen. Kényszerít erre már maga az a tagadhatatlan körülmény is, hogy a külföldi államok folyton és folyton fejlesztik hadseregeiket és minden áron növelik azok harcászati képességét.

De mindez nem tudja nekünk megmagyarázni, miért legyen az nélkülözhetetlen, hogy évenként annyi katona elpusztuljon? A hadgyakorlatok — gyakorlatok, de nem valóságos háborúk, hogy nyomukban halál és sebesülés járjon. Maga a cél, hogy a katona előtt egy háboru látóképét tárja föl, egyáltalán nem indokolja azt a valóságos brutális tulzást, melyet a hadgyakorlatok alkalmával az intéző körök meghonosítani jónak láttak.

Az anyák nem azért nevelik gyermekeiket, hogy azok játék közben nyomorultul elpusztuljanak. Az állam nem azért szedi a katonákat, hogy azokat háboru előtt ölje meg, — akárhogy tetszik is az a tábornok uraknak, kik a gyakorlatok után megelégedéssel gyönyörködnek a diszfelvonulásban és jó kedvvel fogyasztják a tiszteletökre rendezett bankett habzó pezsgőjét.

A hadgyakorlatok mai rendszerükben messze túllőnek a helyes célon. Nem elégszenek meg azok, hogy a katonák erejét kipróbálják és a teljes betámasztásról fogalmat adjanak, hanem az erő-próbát elviszik egészen — az erők megsemmisüléséig. A szegény katonákat, óriási súlyú késsel hátukon, vállukon, karjukon, kezeikben, a legnagyobb melegben, éjjel és nappal, étel és ital nélkül hajszolják, úzik a gyakorlatok intézői. Ez nem fejlesztése, erősítése

az „anyag“-nak, hanem fogyasztása és gyengítése. A katonaság idő előtt rokkaanttá lesz. Téves felfogás az, mintha ezek a gyakorlatok buzditólag hatnának a hadseregre. A tartalékos rettegéssel vessi kezhez a rendesen piros „Einberufungs-Karte“-t, sőt a tényleges szolgálatban álló is bizonyos imaasztó káromlással fogadja a hadgyakorlatok hírét, mert egyik sem bizonyos, vajjon nem fogja-e életét, vagy testi épességét, a katonai kiképzettség nagyobb dicsőségére, ott hagyni.

Okossággal hogyan lehet elképzelni, hogy az a „civil-ember“, aki mióta kiszabadult a katonáskodástól, nyugodt, rendes életmóddal töltötte idejét, egyszerre, mikor megkapja a néhány hétre szóló behívót, fáradságot és minden nélkülözést elviselni képes herosszá lesz? De abban sincs logika, hogy az ilyen gyakorlatok az embert — megedzik. A gyakorlatoknak tudvalevőleg az edzésre nagyon kevés befolyásuk van. Aki a katonai fáradalmakat ki nem bírja, azt nem fogják erősebb tenni a hadgyakorlatok sem. Egyáltalán tehát semmi szükség arra, hogy emberekkel élet-halál próbákat rendezzenek.

A testet edzetté teszi a háboruban a valódi veszély, mely végső szükség állapotába hozza a katonát és a lélek hatalmas erejével kényszeríti a küzdőt, hogy élete fenntartásáért a végső fokozatig fokozza fizikai ere-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A mentő.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irtta: Boldizsár József.

Meghívtak a Dráva mellé vakációzni. Első pillanatban különöse jó hatással szolgált a váratlan megemlékezés, de aztán kisebb-nagyobb aggodalom tölté el szívemet vajjon nem-e csak olyan kötelességszerű revans ez Boldizsárék részéről. Talán még mindig az a csekély emberbaráti szeretet, jobban mondva kötelesség foglalkoztatja őket, mit a mult nyáron cselekedtem; pedig istenem, ki ne tett volna hasonlót helyzetemben: mindenki, kinek csak egy mákeszemnyi jóérzés lakozik szívében.

— Uram! — ezt mondta akkor Boldizsár ősz haját simogatva az izgatottságtól remegő kezével — ön megmentette a leányom életét és — az enyémet is; köszönöm! Köszönöm! — Ha valamikor szolgálatára lehetek, kérem, csak értesítsen . . .

Én megszorítottam a tisztas agg kezét szerettem volna köd előtttem, köd utánomat csinálni, de az összesereglett tömeg oly sűrű fálánkszót képezett körültem, hogy akarva nem akarva, a lakóházak felé kellett utamat vennem.

Fáztam is. Ruhám csúron víz volt, s kezdtem minden tagomban remegni. Gyors léptekkel haladtam hát lakásom felé, mindenütt kínos feltűnést kelteve különöse kosztómómmal. Voltak, kik bolondnak néstek, ezek sajnálkoztak, mások valami csintalan kalandra gondoltak — ezek nevettek. De mindez nem akadályozott meg abban, hogy hazaérve fel ne sóhajtsak: Es nagy merészség volt a teremtet megegyitett . . .

Átöltököttem s egy óra mulva kényelmesen bevartam a sarki kávéház kerevetén, mohón szíva magamba a forró grokkot.

Están kezdett csak világosodni előttem a dolog. Mindeddig álomszerűen husódott el szemeim előtt az egész mentési szcéna, fájón emlékezve arra a tündéri halovány arcra, melynek tüzet lövelő, sokatmondó szemei esdve, mohón kértek: ember, ha lehet segits, segits! Muszáj segitened . . . S én vakon, bisva sorsomban, egy láthatlan tassisítás folytán bevartam magamat a fuldokló után és — és a partra vonszoltam . . .

Nagyon szép leány lehetett. Arcára nem emlékezem, de azért ezer közül megismerném.

Urísten milyen lehet — élve?

Ez jutott eszembe most is, mikor az öreg Boldizsár szarkalábait olvastam.

— Milyen lehet — élve?

Hisz azon az arcon, mit én a hullámok között láttam, nem egy élő ember arcifejzése voltak, azt már a halál sötét anyyala valami ismeretlen mázzal vontta be, mit csak az élet

még határozottabb mentőre tud újból távoztatni.

Azok a nagy fekete szemek, az a sáttort alkotó hajszat merész hátterét képezték annak a lágy, diskrét halvány arcnak, melyen a kín s a megelégedés különböző érzelmi örült táncra kelték. Majd a mámor, majd a halálmegvetés, majd a pokol rettenetes képe álltek fehér oráján . . .

— Milyen lehet — most?

Egy rövid táviratot bocsátva Dráva-Szent Mártonra, másnap reggel utra keleném.

— Még két állomás van Szent Mártonig, mondták utitársaim, s én megkönnyebbülten lélegzettem fel, kezdtem unni a hősök utazását.

Az egész napot alvással töltöttem, csak néha vert fel szenderegésemből egy-egy vastagbangu utas káromkodása, kit elkészerített a hőség, mely a szakaszokban uralgott.

Egymásután repültek el szemeim előtt a diónagysejű bakterházak, s az aranyárga gabonaföldeket valami alkony-szellő kéjes ringatásba hozta, bólogattak fejeikkel, mintha bennünket üdvözölnének.

A vasut örült sebességgel hajtott, végül nagyot kanyarodva, élesen sikoltott s halk mormolással — megállt.

— Dráva-Szent-Márton, öt perc! Hangzott a kalas borisú hangja s én egy nagyot fujva ugrottam ki börtönömből.

Első pillanatra senki ismerőst sem látva, révedezve tekintettem körül a csöpp állomá-

jét. A hadgyakorlatokon a katona nem fejt ki a legnagyobb erőfeszítést, immi-nens veszély nem fenyegeti, ugyszólván ösztönyszerűleg enged testének erőjéből, a lelki és testi kimerültség sokkal hamarabb beáll, mint a háboruban. Nem okszerű, nem helyes tehát a hadgyakorlatokat oly mederbe terelni, hol csak a hadsereg ár-talmára, erőinek apasztására és gyengíté-sére vezetnek.

De hiszen minek érv, meggyőző be-széd, logika oda, hol a „Drill” megcsön-tosodott elvei uralkodnak, melyek csak arra valók, hadd fogyjon a magyar, Szak-ramentovicsék nagyobb örömére. Minek elbeszélni, hogy a külföldi államok had-gyakorlati közel sem szednek annyi áldo-zatot, mint a mieink? A copfosok az okos beezédre amugy sem hallgatnak és az ed-zés, meg gyakorlatok ürügye alatt halálba viszik fiaikat, mintha csak ez volna az ő titkos utasításuk. Ti pedig, magyar anyák, csak neveljétek gyermekeiteket, kiket a Faraók módszere szerint nem fojtanak legott születésük után a vízbe, hanem majd éltük virágában szedi el töletek a „Drill” és a hadgyakorlat vessző áldozatokul!

H i r e k.

Pécs, 1896. augusztus hó 12.

Morfiomos napok.

Ha a szabad természetben széttekin-tünk, azonnal konstatalhatjuk, hogy az ubor kaérés szezonja megérkezett. Mint minden évben, rendszeresen megérkezik ő, mint télen Carneval ur néhány hónapig boldogítja a várost, amely annyira beleesik a nyár egy-hangu unalmas világába s nem annyira él mint alszik.

A hivatalok épen csak hogy vannak s az alvó akták fölött álmos emberek bóbis-kolnak. Fiume mellett a tenger csöndes s benne fürdik a szokásos cápa, amelyet napon-kint kifognak. Egyéb nem történik. A rend-őrség is akár becsukhatná a boltot. Még

son. Kérdezősködöm a főnöktől — gondoltam — mikor könnyű nyomást éreztem vállamon. Boldizsár ur volt!

— Hozta isten kedves öcsém! (öcsém-nek szólított.) Szép, igen szép, hogy eljött! Na fognak őt a leányok.

— Voltam olyan bátor szives meghívá-sukat elfogadni. Ha meguntak, tessék szólni — szavaltam páthosszal az öregnek — mert addig ki sem mozdulok innen, míg ki nem dobnak. . .

Tetszett Boldizsár urnak őszinte bészé-dem, mindamelllett kiértve belőle a viccet, karonfogott s cipelt a már ficánkoló jukke-rek felé.

Nyilsebeséggel rohantak velünk a tüzes dögök s néhány perc múlva látható volt a Boldizsárok hamuszintű kastélya a dombol-dalon.

Lehetett vagy ötven esztendő épület, mit csak belül tatarozhattak, mert kívül ugyancsak kopott volt, ami azonban misztikus szépséget kölcsönzött neki.

Egy hosszú akácok mellett repültünk el s aztán lépésben mentek a lovak. Észre sem vettem, hogy a gyeplőt kőszibők dobta az öreg.

Nagy kocsis lehet, akár ebből is meg-élhetne. . .

— Na, itthon vagyunk! Bekanyarod-tunk a vasrácsos kapun s a könnyű jármű megállott.

lopni is lusták az emberek, azt is ráhagyták a gyerekekre, akik előtt ez még új dolog s bizonyos sporteszenvedélylyel üzik az ame-rikai betöréseket. Azok pedig, úgy látszik, nem törődnek vele, mert azért most is olyan szárral csukódnak az ajtóik, hogy könnyen be lehet rugni.

A munka és a dolog kiköltöztött a város-ból a mezőre, ahol megfordítva, télen álmos az élet. Ott peng a kassa most s aludni sem érnek rá az emberek.

Annál jobban ráérnek, akik idebenn vannak. Egyes eszenvedélyesebb sportolók óriás rekordot érnek el s az emberek csak két dolgot ismernek: alvást és fürdést.

Aki teheti, menekül az erdőbe és hegyek-be. Ott most igen jó lenni s nem egy hosszú kalap alatt való virradással egybekötött kirándulás esik meg.

Itthon a délutáni élet elveszett, eltűnt. Az emberek félnek kibujni a házból. A kávéházak konganak s csak a legdühösebb kaláber és domnójátékosok állnak, illetőleg ülnek még rendületlenül a kávéházakban.

A sőt azonban fokozott mértékben pusztítja a magyar s hűtési szempontokból olyan álmossra issza magát, hogy ebéd alatt kiesik a kezéből a kanál.

A lapok üresek. Nincs semmi, ami ér-dekes volna, s ha mégis akad valami, abból egy hétig is elédegel az ujság. Máskor, ren-des időben egy napos a hír élete s másna-pon már el is felejteti az egyik szensációt a másik. Most másként van. Mindent nyujtani kell s husni, ameddig lehet. Mert az ujság most is csak akkora, mint télen s most is csak tele kell írni. De miből?

— Nincsen semmi szensációs hír — mondja az olvasó.

— Miért nem tessék egy kis apagyil-kosságot rendezni? — mondja neki az ujság-írónéven ismeretes rabasolga.

Az emberek azonban ilyenkor mindenre lusták. . . Esztörténik aztán, hogy a bámulatos részletességgel világosítják föl a pub-likumot a kínai anyacsászárné házi ügyeiről, amiket az kétségkívül nagy érdeklődéssel vesz tudomásul. Továbbá, hogy Sum Havala patagon törzsfőnök miért vágatta le a haját: míg a közgazdasági rovat élénken tárgyalja a grönlandi borjufókaféjés és cethalnyírás meghonosítását a magyar Alföldön. Továbbá

A piros csikos ponyva alatt, mely a verandát fedő — ideges mozgolódás látszott, végül egy szőke szépség bujt ki huzódózva alóla, világos jelensége volt annak, hogy ott többen is vannak, kik az ártatlant kitusz-kolták.

— Irmuska! Jőjj ide leányom; a töb-biek hol vannak? — szólt Boldizsár papa patriarchális hangján s a félénk őzike most már bátrabban lépkedett felénk.

— Nézze kedves öcsém, ez a legkisebb lányom, és a leg — rosszabb! ha-ha-ha!

Tetszett ez a kijelentés magamagának is, olyan jóízűt nevetett rá.

Az a szőke angyal meg csak piros lett, de egy szót sem szólt. Talán restellette magát előttem.

— Irmuska kisasszony — szóltam én bemutatva magamat — ne vegye rossz néven tolakodásomat, de ebben a néhány napban kegyedre bizom magamat, mutassa meg rajtam, mily rossz tud lenni. . .

Ez imponált előtte s halkán kacagott, mi olyan jól állott azokhoz a kis gödrökhöz, melyek két oldalt arcán képződtek.

Szép, magas, karcsu leányka volt, kit azonban csak a hosszú szoknya tett oly időssé, mint a hogy kinézett. Aprókat lépve haladt mellettünk, s mikor a verandára értünk, nyomtalanul eltűnt. Nem is láttuk vacsoráig.

Szívem most hangosan elkezdett do-bogni, hangom elhalt. Örültem és féltem ta-lálkozni vele, de mindinkább közeledett a

jönnek a „Tanév végén” és a „Pályaválass-tás előtt” című cikkek, amelyek még min-dig nem hajlandók visszavonulni a szegény, de becsületos enyészetbe. Ugyancsak ezen idő alatt a legalkalmasabb arra, hogy I. Pé-ter cár mondásait földidőse az ujság az ol-vasó emlékezetében, aki elég hosszú idig élt s ezen idő alatt sok mindenfélét mondott. . . ha pedig nem mondott, mondatni kell vele, mivel valószínűleg úgy sem fogja megcáfolni.

Egyébként egyik nap tolja előre a má-sikat s valamikor majd csak elmulik ez az állapot. Addig csak tessék türelemmel aludni tovább s várni a derék szeptembert, amely mint már évek óta, az idén is meg fog je-lenni.

Naptrend 1896. augusztus 13-án.

Naptár: csütörtök, aug 13. — Róm. kath.: Ipoly — Prot.: Radegund. — Görög-kel.: (aug 1) A hét Kakkabous. — Zsidó: Elul 4. Nap két 4 óra 37 percek; nyugszik 3 óra 57 percek. — Hold két délelőtt 10 óra 4 percek; nyugszik este 8 óra 31 percek.

Időjárás: hőmérséklet 20 Celsius fok meleg, légnyomás 752. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös, esős, szeles idő várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a városházán t. e. 10 órakor.

B. Polgár Gyula szinelőadása a Vigadó nagy-teremben.

— (A hólnapi évforduló.) Gyászos évfordulója lesz holnap, augusztus 13-án a magyar történelemnek. E napon, ezelőtt negyvenhét évvel, borult a gyász a szabadságért küzdő magyar nemzetre: E napon, negyvenhét nyárral ezelőtt, letarolta a kérelhetetlen sors — szövetségben a titkos ármánnyal — a magyar nép reményét, elvette a hitét, tönkre tette bizalmát, akárcsak az ez idei szivataros nyáron az égiháborúk, pusztító jég-esők és orkászzerű viharok a vetéseket, a föld termését. E napon tették le a fegyvert Világosnál a szabadsághősök, letette ve-lük a kényszer, az erőszak és az — árulás. E napon került a tizenhárom magyar tábor-nok ellenség kezébe s e naptól számítva áll-tak folyton élethalál között, míg október 6-án a gyáva szótagadása, a meg nem tartott igé-

pillanat, hát erőt vett rajtam a férfias elszánt-ság: azért is erős leszek.

És lehet, hogy ugyane pillanatban más valakit is ugyanily gondolatok kínoztak. Tán az a valaki is szivdobogást érzett, tán őt is bántották ama remisszionisták, melyek ép oly kínosak, mint édesek egy fiatal leány szívében. . .

— Erre tessék édes öcsém! szólt nyá-jasan Boldizsár ur s ezzel a leányok szobá-jába vezetett.

Derengő világosság nehezedett az illatos levegőbe, mely az ábrándos embert elkábitja; különös extázisba ejti, s beszéltet áldozatával bolondabbnál bolondabbat. Kalodája a lélek-nek az ilyen édes illat, mely a józan embert megrészegíti, s az ittasat még jobban rabjává teszi.

Szegény Balogh Sándor nem a te józan eszednek való ez! Sándort mintha elütötték volna a lábáról, oly erőtlen lett. Szemei vadul ugrándoztak, ajka izgett-mozgott, az a piros arca pedig még pirosabb lett. Jó, hogy az öreg ur karon fogva tartotta, s így aztán magához jött csakhamar.

Az a sőtét hajsátor, melyet a víz oly mohón nyaldosott, az a pokoli tűzű szempár, mely oly kétségbeesztően tud nézni, az a halo-vány arc, melyet már a halál hideg ujjai si-mogattak — megváltozott.

Szép volt akkor is, de most még szebb.

Pillantásaik találkoztak s egyakarattalug kezet nyujtottak. Kínos némaság uralkodott

ret dicstelen halálukat okozá. Dicstelen volt haláluk; de dicsőséges emlékezetük örökké, Szomorú volt Világos gyásnapja is; de szomorúságából, fekete gyásából egy örök igazság világlott ki a magyar elé: hogy nem győzhet rajta ezer veszély sem, ha összetart; de megtörik, ha széthúsz, félistenek veszések bár. A holnap évforduló gyásza mellett ez adjon nekünk erőt s ez vezessen bennünket a függetlenségi eszmék kivívásában!

— (A központi temető ügye.)

A városi közgyűlés határozata szerint létesítendő központi temetőre szükséges azon 45 kat. holdnyi és 699 □ öl nagyságú egybefüggő magántulajdont képező földterületnek, mely kelet felől a málomi, észak és nyugat felől a keszűi törvényhatósági közutak által határoltatik, a város részére egység — illetőleg kisajátítás útján való megszerzése iránti előterjesztés a legközelebbi közgyűlés tárgyalására kitézve.

— (Új anyakönyvvezetők.) A belügyminiszter megyénk magyar-bólyi anyakönyvi területébe Szedlák Bélát és a belyeibe Bóza Bélát helyettes anyakönyvvezetésével és a házasság kötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— (Közigazgatási bizottsági ülés.) Baranyavármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését jövő szeptember hó 7-én délelőtt 10 órákor fogja megtartani a megyeház nagytermében.

— (Biciklisták disszolvonulása.) A pécsi bicycle klub f. hó 15-diki és 16-diki nemzetközi versenyei alkalmából folyó hó 15-én (szombaton) délelőtt fél 11 órákor disszolvonulást tart. Utirány a következő: A „Vadember“ szállodából az országúton a gyár- és ferenciek-utcáján át, a Széchenyi-térre, onnan a Király-utca és a malom utcán vissza a „Vadember“ hez. Dél után a pályán nagy nemzetközi hölgyverseny lesz.

néhány percig a szobában, majd Boldizsár ur törte meg a csendet.

— Kedves Katinkám, meghoztam Balogh Sándor urat, légy rajta, hogy jó érezze magát nálunk. — Féltem, hogy az öreg a dunaparti esetet hozza elő, ez kínos lett volna mindkettőnkre nézve, de sokkal tapintatosabban cselekedett. Kivezetett bennünket a nyitott ebédlőbe s megkínált, vajjon óhajtók-e átöltözködni.

Nem szívesen mozdultam az isteni Katinka mellől, de hisz eddig is magamnak kellett volna már erre nézve engedelmet kérni. A ház ura maga kalauzolt kijelelt szobámba.

Mire visszatértem, együtt ült az egész család a verandán, hol már vacsorához terítették.

Katinka valami piros virággal babrált ujjai között, a szőke Irmus pedig egy zsemle színű kis kutyát apportírozottatott kimondhatlan ügyességgel. Boldizsár Gáspár ur szivarral kínált meg, én pedig mintha nem is lennék, hol ültem, hol felkeltem, alig tudtam magamat tiltóztatni a boldogságtól. Ujjongtam örömben, ez az illusztris társaság gyógyító hatással volt nyugtalan kedélyemre.

Beszélgéstünk mindinkább élénkült, kezdtünk ismerkedni. Az a tartózkodás, mely az ismeretleneket fessélyezetté teszi, száműzve lett csakhamar, úgy hogy mire vacsorához ültünk, Irmus és én a legjobb barátok lettünk.

— (Halálosítók.) Kosma (Kosloder) János, volt pécevárosi törvényhatósági bizottsági tag, életének 73-dik évében elhanyag. Temetése tegnap délután 4 órákor volt a szigeti országút 72. számú házból a szigeti külvárosi temetőbe általános részvét mellett. Lelkiudveért az engedelmű szentmise áldozatot holnap (csütörtökön) délelőtt 10 órákor mutatják be a ferenczrendiek szigeti külvárosi plébánia-templomában. — Úv. Halász Kristófné szül. Hideg Franciska tegnap délután, életének 70-ik évében meghalt. Temetése holnap (csütörtökön) délután fél négy órákor lesz az Anna utca 51. számú házból a budai külvárosi kőszirkertbe. Lelkiudveért a szentmise-áldozatot ugyancsak holnap reggel 9 órákor mutatják be a belvárosi plébánia-templomban.

— (B. Polgár Gyula) a kitűnő hírnevű, országosan ismert magán színielőadó, jellem alakító és imitátor holnap (csütörtökön) este 8 órákor előadást tart a „Vigadó“ nagy termében. B. Polgár Gyula „Egy ember 40 alakban“ című előadásával mindentűt sikert aratott s holnap előadását teljesen új műsor jellemzi. Az előadandó számos alak közül megemlítjük: Lucifer, Kleopatra nagy-anya, két borsianer, egy porosz és egy francia utazó, afrikai missionárius, Goldstein Számi, Soroksári Szeppi, a népribun, az angol lord, 25 éves, 45 éves, 65 éves és 100 éves emberek, a kritikus, mihaszna, buskomor és korlátolt jellemek stb. előadását. Végül a világtörténelem nagy alakjait, köztük Kossuth Lajos, Petőfi, gróf Batthyány, Damjanics és Bem apót mutatja be Polgár, a ki csak ezt az egy előadást rendezte Pécsen. Ajánljuk tehát mindenkinek, hogy nézze meg ezt a kiváló jellemalakító művészt, annál is inkább, mert az előadás belépti díjai is igen szerények: számozott támlászek 50 kr; földssinti állóhely pedig 30 krajcár.

— (Pusztító orkán.) Ugyancsak

— Ha ad neki csontot, szabad megcirogatnia Flokit — szölt Irmus incselkedve s én szót fogadva minden csontot a kutyának dobáltam, mialatt nem győstem eléggé bámulni Katinka ici-pici lábait, melyek oly ingerlően kacsingattak ki a fehér habszékáj szoknya alól.

Floki közbe-közbe egyet mumogott, de szorgalmasan harapdálta a csibe csontjait.

Katinka s én halkan beszélgettünk. Szerette ha Pestről mesélgettem, én meg mohón hallgattam falusi élményeit. Olyan szépen tudta elcsevegni azokat a jó falusi mulatságokat, majálisokat, miket Szent Mártonban rendeznek, hogy lassan magamat is beleképeztem egy ilyen családias jellegű összejövetelbe s meg is ígértem, hogy a legközelebbin részt fogok venni.

— Öcsém igyék! Ne kínáltassa magát, ha izlik.

Izleni izlik, gondoltam, de mégis jobban izlik Katinka édes szavát hallgatnom, s bámulnom azokba a végtelen mélységű szemekbe, melyek egy mennyországot takarnak.

Egészen beesteledett. A cselédek gertyát hordtak fel, s megindult a szunyog-harc. Sűrű rajokban lepték el a forró üveg burát, s egyet ráskódva lehullottak a hófehér abroszra, mely egy miniatűr csata színelvévé lőn.

Katinka szólalt meg legelőbb:

— Szegény kis bogarak, milyen ártat-

látogatja ebben a millenáris esztendőben a csapások egész sora az ország legkülönbözőbb részeit; erre mifelénk pedig — úgy látszik — az orkán járása kifogyhatatlan. Az éjjel ismét olyan sivatar vonult el Pécs felett, mely nagyobb volt még a múlt pénteknél is s emberéletben, vagy állatban — hála a Gondviselésnek — áldozatot nem kívánt ugyan, de kárt, ast okozott nemcsak a külterületen, de bent a városban is. Erős borulás és mennydörgés között jött a vihar előhírnöke tegnap este hét óra tájban; az azonban csendesen esett, majd el is állt. Esztán az éjszaka fekete volt ugyan, de a vihar csak csak szele sem érzett, úgy éjjel féltizenkettőig. Ekkor egyszerre koromsötét felhők húzódtak fel az égre; méhükből minden pillanatban villámok cikláztak mindenfelé, mély égdübörgés között, s astán óriási szélsugár kíséretében, tizenkét óra után, csak megeredt az eső és igazi felhőszakadás ontotta a vizet az utcákra az égből. Zugott, bömbölt a szél; fákat tördelt ki s a házak tetőzetét is több helyen megrongálta. A felhőszakadás következtében egy pár perc alatt rohanó folyóvá nőttek a hegyekről lejövő vadvizek és szinte megdöbentő suhogással rohantak le egész utcák hosszant, magukkal hozva a hegyekből hatalmas nagy köveket, felszakgatva az utcák kövezetét és nádszállként ragadva tova kitört fákat, gerendákat és leszórt tetőzetet. Így tartott pusztító orkán majd egy óra hosszáig, félelmetessé, megdöbentővé téve az éjszaka sötétségéből előtörő villámok, a folyton hangzó mennydörgés és a bömbölő szélvihar s szinte haragos sugással rohanó vizár miatt.

A város legkülönbözőbb részein végezte aratását a pusztító orkán. A Mecsekről lejövő vadvizek a plébánia és megye-utcán az egész utca szélességében több lábnyi magasságban rohantak tova; felszakgatva a kövezetet, befolyva a házak alatti

lanok, egy kis kíváncsiságot halálal bünhődnek.

— Lám, nem jó kíváncsinak lenni, es például szolgálhatna néked is Irmus — szölt Boldizsár ur atyai hangon.

— Ah! Apa mindig csak szekiros, pedig én igazán nem törődöm semmivel, Katinka sokkal kíváncsiabb. Talán nem igaz?

— Na, na, már megint többet beszélés, mint a mennyi hosszad illenek!

Igaza volt a kis pletykának, Katinkát a kíváncsisága sodorta tavaly is abba a majdnem végzetessé válható dunai hecbe. (A propelleren mentek s tulkihajolt a mellvédén.)

A szép Boldizsár leányt mintha megcsipték volna, oly igaztolt lett és orcája oly piros. Kellemetlenül érintették e célszatos szavak mentője jelenlétében.

— Tudja mit Balogh, holnap kikocsizunk korán, s megmutatom önnek ast a híres függő követ, melyet oly csodálkozva néz meg minden idegen. Niincs nagyon messze, fél óra alatt ott vagyunk a mi lovainkkal.

Ezzel hála az égnek elterelte a beszédet az okos Katinka a közös kényes témáról s Irmust is megnyugtattuk asszal, hogy ha jól viseli magát, magunkkal visszük.

— De a Flokit is?

— Igen a Flokit is. Szöltam én.

— A! az igen nevezetes hely és szép vidéke van, csak érnék rá, én is veletek mennék Katinka, de holnap éppen az aratók-

pincékbe és pincelakásokba s az egész Széchenyi-teret elborítva suhogó vízárral; a mely a köveket és óriási mennyiségű törmelékkel levitte egészen a városháza elé, sőt azon is túl, a siklósi-utca elejéig. Nemkevésbé nagy volt a vízár és pusztító ereje a Klimó-utcán, melyre a Bárány-utról, valamint a Petreszelyem-utcáról levezető vadvizek folynak össze. A vízár már az Árpád-utcán egész szélességében kiterjedve, bőmbőlve, nagy kődarabokat hengergetve ömlött végig s a Klimó-utca alsó részén ismét felzakgatta a köveset, melyet a multheti felhősakadás után pedig nem homokos messzel, de cementtel erősítettek az alapszathoz. Itt is, valamint általában a város minden lejtős utcáján nagy a pusztulás s egész közhalmazok jelszik a vízár erejét.

A Nepomuk-utcában s a belé torkoló Gábor és Kissfaludy-utcákban is nagy pusztítást vitt végbe a rohanó vízár; elöntött 15—20 pincét, behatolt több lakásba és tönkre tett néhány virágzó kertet. A vessedelmet e helyütt az növelte óriásivá, hogy a Fekete tiszti főügyész háza mellett levő vízlevezető kőut elszárvó vasrács köseit a víz által hozott növényrostok s egyéb szemét eltorlaszolván, a vizet lefolyásában akadályosták s rendkívüli magasságra feldusszasztották. — Ez a vessedelem minden nagyobb esőzésnél előre látható, de azért a bölcs városi tanács az újat sem mosditja ennek megelőzésére. Pedig a környékbeli lakók figyelmeztetésére a városi főmérnök már régebben szakszertű előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a folyton fenyegető vessedelem elhárítása céljából annak a vasrácsnak alsó része eltávolíttassék, mert csak így lehet a torlódásnak elejét venni, de a tanács erre rá sem hederített. Persze az a vasrács a tanács egy tagjának a kertjét védi a gyümölcsoltvajok ellen s ez úgy látszik magasabb érdek az egész környék közbiztonságánál.

Legtöbbet szenvedett azonban a pusztító orkán miatt a kassárnya-utca, melynek kertjeit, udvarait is ellepte a víz, sőt behatolt a házakba is s ott hamarosan olyan magasra nőtt, hogy a lakóknak ki kellett menekülniök a mindinkább vessedelmes vízár elől. A pusztító orkán után ma reggel perese volt dolguk az utcapróknak; nagy takarítást kellett végezniök az utcákon s a víztől ellopott pincékből szintén megindult a víz kiszivattyúzása. A kassárnya-utca lakói ma reggel deputációban jelentették házaik vessedelmét a rendőrségnél s onnan Vassary Gyula főkapitány ki is ment a helyszínre s megtette a szükséges intézkedéseket. Hogy az éjjeli orkán ismét egy nagyobb vidéket bejárt vihar következménye volt, azt mutatják a különféle helyekről jövő értesítések. Így Nagy-Székely tolnamegyei községben éjjélkor olyan borsalmas vihar, sivatár és jégdarabhullás volt, mely óriási diófákat, hatalmas körte-, akác- és egyéb fákat százasámra gyökerestől kitépott a földből. Belezna, Surd és Batta somogy megyei községek határait a jég teljesen elverte. Ludtojas nagyságu jegek estek s a házak ablakait mind beverték. Kukorica a községben semmi sem maradt, de legnagyobb a kár a szőlőben és gyümölcsben. A szegény községek lakosai ezekből reméltek maguknak egy kis pénzt szerezni s ime most semmijük sem maradt. A fák levél nélkül állanak, ágaik össze-vissza tördelve. A jégesés alkalmával a lakosok megrémülve borultak egymás nyakába. Azt hitték, hogy a végítélet következett be.

A pusztító orkán megyénk Romonya, Pellérd, Patacs, Málom és Német-Úrögh községein is keresztül vonult. A felhősakadásal együtt jött jégverés nagy kárt tett a szőlőkben s mindentűt azon panaszkodnak, hogy a lesedett borsó, lencse stb. kicairásik s a burgonya megrothad a földben s szántás közben olyan bűzös, fertős szaga van, hogy alig tudja kiállni a munkás ember.

Az orkán alatt a villám lecsapott a Frigyes laktanyába s annak egyik sarkát egészen megrongálta.

A vasuton szintén kárt okozott, mert a 3. számú űrháznál körülbelül 400 méter távolságra megrongálta a síneket, úgy, hogy a Budapestről érkező reggel 5 órai vonatnak a nyílt pályán háromnegyed órát kellett vestegelnie, míg a kirendelt munkások a pályát helyreállították s nagy óvatossággal bejöhettek a vonat az állomásra.

A kassárnya-utca 24. ik számú háznak az a része, hol Lakatos Jánosné lakik, a behatolt víztől teljesen el lett árasztva s kis gyermekével együtt alig tudott kimenekülni a szobából, melynek fala csakhamar bedőlt s a butorok is összerongálódtak. A szegény asszonyt a városi hatóság ma 20 frt segélyben részesítette.

A vízzel elárasztott pincékből és házakból a tűzoltóság egész nap szivattyusta a vizet, azonban nem sok eredménnyel, mert a mélyebb pincékkel nem igen tudnak boldogulni.

Ma délután 4 óra után ismét volt részünk hatalmas záporban, mely jeget és vizárt ismét bőségesen hozott, de minden nagyobb veszély nélkül vonult el.

— (Himen táblájáról.) A pécsvárosi anyakönyvi hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Königstein Mózses Mór, isr., Mohács — Spitzer Anna özv. Holiósi Adolfné, isr., Pécs; Becht Henrik, ág. ev., Pécs — Molnár Alojsia, róm. kath., Pécs;

Kairák Rudolf, róm. kath., Hirbsteinberg (Németország) — Hlaisa Mária, róm. kath., Alt-Rohlan (Csehország);

Gosstony István Lajos Jónás, róm. kath., Pécs — Balogh Mária Sarolta Anna, róm. kath., Ipoly-Pinc.

— (Hol a tolvaj?) Tegnapi este jelentést tettek a rendőrségnél, hogy a malom-utca egyik házában lopás történt. Meglopták a háztulajdonost s a tolvaj elemelte annak aranyóráját láncostul együtt, meg a pénzestárcáját 50 frt készpénztartalommal. Az ellopott óra és pénzestárca a belső szobában volt, melynek ablaka az utcára nyitva volt ugyan, de olyan magas, hogy alig mászhatott oda be a tolvaj. A gyanúkok alapján egyik házbéli cselédet tartóztatta le a rendőrség, de az a lopást tagadja s alig van valami alapos bizonyíték ellene. Egyelőre azonban fogva tartják; a rendőrség pedig tovább kutat, hogy hol a tolvaj?

— (Tartalékosok napja.) Mozgalmas élet folyt ma a honvédlaktanyában. Ma vonultak be a pécsi 19-ik honvédgyalogrezredhez az őszi nagygyakorlatokra behívott tartalékosok, még pedig századonként 130 ember. Mai naptól fogva naponként folynak az előkészítő gyakorlatok az őszi nagygyakorlatokra egész f. hó 23-ig. Ekkor honvédeink Kaposvárra gyalognak s három napi ezredgyakorlat után elvonulnak Zalasszentgrótra a hadosztálygyakorlatokra.

— (A pécsváradi hadastyán-egylet) zászlóját, melynek felszentelését f. hó 16-án tartják az összes baranyamegyei hadastyán segélyező egyletek kiküldöttei jelenlétében, — Klein Testvérek cég készítette s ugyanott van a kirakatban készlemlére téve, dr. Náray Pálné zászlóánya által adományozott díszes zászlószalaggal együtt. A remek kivitelű zászlót, mely fehér selyem damaszt s egyik oldalán Magyarország, másik oldalán Baranyavármegye cimere látható, igen sokan nézik s az valóban dícséretére válik a kiállító cégnek. A zászló díszszalagja szintén remekszép s rajta a következő felírás van: „Pécsváradi hadastyánfiókegylet; megalakult 1895. február 5. Emléklül dr. Náray Pálné zászlóanyától.“

— (Robbanás a városháza alatt.) A július 30-iki kataasztrófa sebestültjeinek felsegélyezésére a Dunagőzhajós társaság; mai napon 100 frtot adományozott. Kőszl János állapota a mai nap igen veszélyessé vált. Ugyanis, mint értesültünk, Kőszl tudógyulaadásba esett, a mely — nagyon valószínű — hogy könnyen véges a megrongált szervezettel.

— (Műtanrendőri bejárás.) A győr-veeszprém dombóvári vasut győr-bakony-szent-lászlói részvonalának műtanrendőri bejárása dr. Náray Aladár miniszteri titkár vezetése alatt tegnapelőtt történt meg. A

— Soh'se bántsa apa, haza találunk magunk is, szólt nyájasan Katinka.

— Oh. Én tudom az utat. Én már sokat voltam arra, akár magam is elvesztém Balogh urat. Cserfeakodék bele Irmus megint, a miért rendszeren négysszem között egy kis dorgatorium járt ki neki nényjétől.

— Te csak hallgass, lehet, hogy még el sem visszünk!

— Nem visztek el? Akkor ti sem mehettek, mert ha apa nem megy, valakinek csak kell téged gardirosni? Igas e?

Általános nevetés. Keszett érdekelni Irmus érdekes incselkedése. Ugy látszik, ő a kis öreg a családban.

— Ha-ha-ha! Adta-vette huncutja. Ugye mondtam öcsém, hogy ez a legrosszabb leányom. Vigyásson reá, néhány nap múlva magát is megregulázza.

Most pedig gyerekeim este van a faluban. Sándor öcsém egy kis szent János áldást.

Töltött és ittunk. Katinka édesen nyujtja fehér kacsóját. Ki-ki megindult szobája felé.

Megelégedetten boldogan hajtottam fejemet a hűs párnára. Most érestem először azt a különös, fájó érzést, mely a testet, lelket kéjes szibbadásban tartja és mégis jól esik. Azt hiszem, szerelmes voltam.

bejárás-bizottságban a vasuti főfelügyelőset Uhlarik főfelügyelő, a magyar államvasutakat Potyondy üzletvesető képviselték; résztvettek továbbá a bejárás-bizottságban a megyei és helyi hatóságok, élükön gróf Laasberg főispánnal. A vasutat a bizottság, a melyet minden állomáson ünnepélyesen fogadtak, üzemképes állapotban találta, minél fogva a kereskedelmi miniszterium képviselője megadta az engedélyt arra, hogy a vasut megnyiljék s azt már tegnap át is adták a közforgalomnak.

— **(Tűzoltóink az országos tűzoltó-kongresszuson.)** A folyó hó 15-én kezdődő országos tűzoltó-kongresszusra a pécsi önkéntes tűzoltó testület kebeléből Reeh György rendőrkapitány, tűzoltó főparancsnok vezetése alatt, az egyesület 7 parancsnoka és tizenkét tűzoltó holnap (csütörtökön) délután a négy órai vonattal utazik el. Tűzoltóink Mohácsig vasuton mennek, onnan hajón utasnak fel Budapestre és f. hó 18-án térnek vissza, hogy f. hó 20-án a bonyhádi önkéntes tűzoltó testület zászlószentelési ünnepélyén is képviseljék a pécsi önkéntes tűzoltóságot.

— **(Országos dal ünnepély.)** Az augusztus 15-én tartandó millenniumi országos dalünnepélyen többek közt a szegszárdi dalárda is fog versenyezni.

— **(Tanári kinevezés.)** A kassai magy. kir. jogakadémiánál megüresedett tanári székre a kultuszminiszter dr. Ráth Zoltánt nevezte ki Budapestről, mint első he-

lyen kandidált pályázót. Az állásra második helyen kandidálva volt Keszthányi Ignác dr., a pécsi joglyceum tanára.

— **(Furfangos család.)** Furfangos módon csapott be két vállalkozó eszemű polgár egy helybeli gazdát, a kitől tegnap délután egy tehenet vettek. Ugy volt a megállapodásuk, hogy 160 frtot fizetnek vételár fejében s ki is fizették ezt — egy korcsmában, sűrű poharzás után. A gazda csak később, mikor már elpárolgott a fejéből a bor gőze, akkor vette észre, hogy alaposan be van csapva, mert a derék vevők felhasználva borközi állapotát — egy ötvenest, egy tizenest adtak neki s astán a szásas fejében — még egy ötvenest. Természetesen, azonnal jelentést tett a rendőrségnél; de még természetesebben a kérdőre vont vevők tagadják a csalást. A rendőrség azonban alapos bizonyítékokat szerzett be ez ideig is ellenük, többek közt azt, hogy a tehenet már 140 frtért kínálták másnak, amit nem tesznek, ha ők 160 frtot fizettek volna érte s egyelőre fogva tartja a szásasban maradt csalókat s a visszálatot folytatja ellenük.

— **(Katonai csikótelep Somogyban.)** Levelezőnk jelentése szerint Széchenyi Pál grófnak mintegy 8000 holdból álló lábodi birtokát a közös hadügyminiszterium évi 50.000 forintért 25 évi időtartamra haszonbérbe vette s ott csikótelepet szándékosik létesíteni. A berendezés már az egész birtokon megkezdődött s folyó évi október elejével már a csikók is berukkolnak Lá-

bedra s ez a kis falu, mely eddig csak keményítőgyáráról és ártási kutjáról volt nevezetes, immár csikótelepével is hírnévre fog vergődni. A Széchenyi-birtokkal, mely takarmánytermesztésre és legeltetésre igen alkalmas, a katonai kincstár igen jó tésletet csinált.

— **(Somogyi Károly és a kaposvári sajtó.)** A „Kaposvár“ írja a következőket: „Somogyi — mint irtuk is már — e hó 16-án megkezdte előadásait a kaposvári szinkörben. Az előleges színi jelentés falragaszokon jelent meg, melyeken azok állítása szerint, kik láttak ilyen falragaszokat, a szintársulat névsora is ki van nyomtatva. Miután azonban Somogyi nem tartja érdemesnek a helyi lapokat — legalább egy-egy ilyen jelentés beküldésével — szintársulatról informálni, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a társulat kvalitásáról referálhassunk a közönségnek, pedig a színházi közönség legelőkelőbb része még furdőkön és nyaralókon tartózkodik, tehát a szintársulatról csakis a lapok közléseiből értesülhetne. No, de ha Somogyinak nincs eszüké reánk, hát mi se tartjuk kötelességünknek, hogy plakátolvasásban nyakfáját szeresszünk érte.“

— **Miért van augusztusnak is harmincegy napja.)** Az augusztus hónapnak tudvalevőleg szintén harmincegy napja van, mint juliusnak. Es a két legkevesebb kedvelt hónapja mindazoknak, kik elsején kapják fizetésüket, különösen pedig

reggel mikor itt ültem, a hol most ön, mintha valami szagot éreztem volna, de nem tudtam honnan jön.

— Ah! — kiáltott fel a leányka. — Én szoktam magammal violát hordani, — nagyon kedves kis virágom.

— Tehát nem csalatkoztam, — felelé Calisto. — Nem gondoltam, hogy e finom illat ilyen szép zenésznőtől származik... Hanem hogy az angyalok... Né essék rosszul a hasonlat, kisasszony, ne vegye böknek. Igazán az angyalokra gondoltam. Ha az orgona hang, az ima legszebb alakja, miért ne jöhetnének az angyalok érte, hogy az égbe felvigyék? Rám nézve nincs különbség az ég és föld angyalai között, s különösen akármelyikült itt, nem merném ujjaimmal e billentyűket megszenteltetni.

Di Villa Cervia grófnő, ki az ifju Casellinek es édes vontatással mondott szavait kissé zavarodottan hallgatta, es utolsó mondást bevezetésnek tekintette a társalgáshoz.

— Ó! és miért ne játszanék többé? — kérdezte Cecilia. — Ön igazán drágán megfizetteti velem tücsök gyakorlataimat. Az első naptól kezdve, mikor önt hallottam, mindig szerettem volna orgonán játszani, hogy lássam: mi különbség van a zongora és e közt a nehéz hangszer között.

Kezdetben semmire sem bírtam menni, de most már annyira vagyok, hogy valamit kibetűsök.

— Sőt inkább! — mondá Calisto, — a kisasszony nagyon jól játszott s következtethetem, hogy mester a zongorán.

most beszélttem el önnek, észrevette, hogy néhány hang megreasketett. Azt mondá Giovanninak, hogy másnap meg fogja igazítani, azért ugy dőlájban hagyja nyitva a kápolnát.

Másnap lassu léptekkel ment a kastély felé a kitűzött időnél kissé korábban. Mikor a kastély előtti térre ért, kivehetetlen senei hangok ütötték meg füleit; de annyira el volt merülve gondolataiba, hogy nem figyelt rá, vagy inkább hallása akaratlanul is követé a zenét a nélkül, hogy észrebe jutott volna okát fűrkészni. Ilyen elszórakozás mindnyájunkkal meg szokott esni; észreveszessük ugyan, hogy észrekeink egy tárgyra tapadnak, de lelkünk ezer mértfölddel távolabb bolyong.

Élszórakozásában változatlanul lassu léptekkel ért az ifju a kápolna lépcsőjéig, mindjobban belemélyedve a hanghullámok árába. A kápolna belseje szomorú, komoly hangokat vert vissza s ez neki a legtermészetesebb dolognak tűnt fel a világon, mintha csak a mise kezdődött volna.

Az érzelmi tehetségnek ilyenén való elszórakozása sem új, sem valami különös dolog a sokat gondolkodó embereknél; Calisto pedig — mint már önnek mondám — elgondolkozósabb és szórakozottabb volt tis filozófnál.

Igy ért fel a kápolna csigalépcsőjén; az orgona felé tartott, mely csak ugy nyugött az összhangzó dallamok alatt. Mikor szemét felvetette, azt látta, hogy nincs egyedül s egyszersmind megtudta a titokteljes hangok valódi okát.

Egy gyönyörű leánykaült az orgona előtt s ujjacskái mesterileg futottak végig a billentyűkön. Fehér mousselinbe volt öltözve, izléses égszínkék szala-

as államhivatalnokoknak és a hírlapíróknak. Már az is bosszantó, miért van minden második hónapnak 31 napja és miért nincs mind egyiknek 28, vagy legföljebb 29 napja, mint a szeretetreméltó februárnak? De fölváltva még hagyján. Asonban, hogy két hónapnak egymásután legyen 31 napja, az már gunyja a sorának, illetve a havi fizetése emberek sorának. És ennek nincs más oka, mint Augustusnak, az első római császárnak rideg ünnepe, dícsvágya. Ő reformálta ugyanis a Julius Caesar kalendáriumát és mivel Julius Caesar az ő hónapját, a júliust 31 napra tette, Augustus sem akart a saját nevére elnevezett hónap napjainak számával mögötte maradni, azért biggyesztette mindjárt oda a július után az augusztust, azért van a két szomszéd hónap mindegyikének 31 napja s azt ma is meg kell szynloni a havi fizetésűtán élő emberiségnek.

— (A ki a muzsika hangját kedveli.) Nagyon kevés az emberek száma, a ki nem szívesen hallgatná a muzsikának szívet-lelket egyaránt lelkesítőleg emelő hangját. De még inkább fokozódik a emberi kebelben eme érzemény, ha a vonót ahhoz értő férfi kezeli. Elfelejt az ember ilyenkor sok mindent, köztük adósságát, meg az asztalán elintézetlenül heverő temérdek aktát is. A napokban is, vagyis jobban mondva egyik éjszaka vig kompánia mulatott együtt, hogy hol, az nem tartozik a dolog tulajdonképpen lényegére. Szépen szólt a muzsika, hol bus, hol vig nóta lelkesítette az együtt

mulató ifjuságot a gyakori poháremelésre, a minnek persze idővel meg is jött az eredménye. Hajnal felé járt már az idő s keletről rózsaszín pir jeleste, hogy nemsokára felkél a nap. A vig kompánia sajnálattal vette ezt tudomásul s szomorúan gondoltak arra, hogy néhány óra múlva az íróasztal mellett kell görnyedniök. De, hogy a hivataloskodás könnyebben menjen, elhatározták, hogy előbb alaposan megfürödnek. Rögtön bérkocsit rendeltek s a cigányokkal együtt kihajtottak a világhírű gyógyfürdőbe. Gyors vetkőzés után a hűs habokban élvezték a hajnal hasadásának szépségét, melyet az ugyancsak fürdő senészek hatalmas tussal üdvözöltek. Azután pedig, míg csak fürödtek, folyton szólt a zene s csak akkor szűnetelt egynémelyik vonó, midőn gazdája mámoros fejével lebukott a víz alá. Így mulattak a vízben ur és cigány együtt s csak az volt a baj, hogy fürdés közben a kelleténél több sört találtak elfogyasztani, a mi pedig nagyon ellensúlyozta a világhírű gyógyfürdő hatását.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. augusztus hó 13 ikán.

1. Mautner Fülöp — Hess Henrik d. e. 8 és fél óra.
2. Schvabach Viktor és Zsigmond — Scherer Mátyás d. e. 9 óra.
3. Kozma József és társai — Lovrits György d. e. 9 és fél óra.

Művészet, irodalom.

○ Uj idők. Érdekes epizódot közöl Herceg Ferenc lapjának az Uj Idők-nek e heti száma Stefánia üvegy trónörökösének balatonfüredi tartózkodásából, mely mai számunk különféle rovatában olvasható, de érdekesek és aktuálisak a többi közleményei is. Szép novellát irt abba Kemechey Jenő, pompás hangulatképet a Budapesten nyaraló donerekről, Lyka Károly és találó jellemzését a löversenyeknek Nevevmim, a mely név alatt legkiválóbb sportmanjeink egyike szokott irni. A képek közül Telkesy Valér arcképcsoportja, Goró László „Fel Budapestre” című rajsa és kraasnahorki képek valóban becsesek. S arról értesülünk, legközelebb Rákosi Viktor tollából hosszabb elbeszélés közlésébe fog az Uj Idők; a mely lapnak próbassámát kívánatra bárkinek ingyen küldi a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.).

Törvényszék.

§ Testvérek háboruja. Id. Boris József vagyonos fajsi gasda, férfitá lett fia között tavaly őszszel vagyonfelosztást eszközölt. A vagyonfelosztást az okosta, hogy kisebbik fiát, midőn megakarta házasítani, leendő menyé szülei kijelentették, hogy addig nem lesz a házasságból semmi, míg a nagyobbik fiu el nem költözik a házból. Ifju Boris József hát így megkapta az

gokkal; szőke fűrtjei vállaira omlottak s fekete szemei a magasban tévelyegtek.

Őn talán már féltismerte ebben a vázlatban a lenge Di Villa Cervia grófnőt; de Calisto nem tudta kicsoda s e pillanatban nem jutott eszébe, hogy a szemei előtt levő szép teremtes Emmánuel gróf leánya, ki finom művészi ujjaival az orgona sipjaiból ezer elrejtőzött zenei szellemkét cealt ki.

Mint az álmodó, kit ha fölébresztenek, egyszerre megfosztva látja magát egy kedves látománytól, — zavarodottan, felindulva, visszatartott lélekzettel szemlélte a gyönyörű leánykát. Képzelve, hogy milyen hatással lehetett az angyali teremtes váratlan megpillantása egy olyan ember kedélyére, ki ifju korában az élet minden gyönyörét élvezte, de a ki még sohasem szeretett s szomorú képzelődései által táplálva, régóta magányban él, mely képzelődések csudálatos módon terelik a szívet az érzelmek változatossága, ujdonsága felé.

A szerelem fogalma hamar szívéig nyilallott szeméin keresztül es isteni gyermek látására, kinek fejét a déli napnak az ablak vörös függönyein átszűrődött sugarai fényözönbe meritették s szemei a magasba tekintettek, mintha onnan akart volna ihletet nyerni dallamaihoz, melyet ujjai a komoly hanszerből kicsaltak.

Mindaz pár perc műve volt; mert a vér felbuzdulásához, a villanyos szikra kiszabadulásához, egy lelki állapotnak valamely hatalmas érzelem által való megváltoztatásához nem szükséges több idő. S míg ez az ifju szívében történt, ajkainak nem volt több ideje,

mint csak ezeket sutogni: mily szép! Istenem, mily szép!

Mikor a zenélő leányka észrevette, hogy valami árnyék áll mellette, megfordult. Az ifju megpillantásánál gyöngén felkiáltott s távozni akart.

— Ó ne! Maradjon kisasszony, — mondá az ifju és esdekelve nyujtotta felé kezét. — Csak folytassa, ne zavarja meg egy szegény zenész jelenléte.

A leányka elpriult, néhány zavart szót rebegett, a melyekre az ember nem szokott visszaemlékezni ha kimondta.

A ki szerelmes és a szeretett nővel először beszél, az megszokott zavarodni. Az első tiz-tizenöt szóra, a melylyel a beszélgetést megkezdik, nem képesek visszaemlékezni. Ezek a szavak egyszerű semmitmondások, üres gondolatok, a melyek egészen ellenkezők assal, a mit az ember mondani akar s azt hiszem, hogy ha ugy futtában le lehetne irni, jóízűt lehetne rajta nevetni. Értékök csak addig tart, míg kimondjuk s az elfogultságot, a lélek habozását elrejtik; és azt mondom önnek . . . Azaz én ugyan nem tudom, de másoktól hallottam, hogy kedvesebben csengenek, mint Aristo ottávái, bájosabbak, mint Dante Divina Comediájának versei.

Hogy mit mondtak a fiatalok egymásnak, nem tudom, s az igazat megvallva, nem is igen törekedtem megtudni.

De végre beszédbe kellett elegyedni s Calisto ürité ki először a keserű poharat.

— Kisasszony, — mondá — ha ön volt . . . Ma

apja szántóföldjének fele részét és felesége házacskájába Pécsváradra ment lakni. Apja azonban kijelentette neki, hogy a házat egészen a kisebbik fiára, Boris Jánosra hagyja; hát a jószágait is vigye el onnan s ne igen lábatlankodjék többet portáján. Ifju Boris József, a ki harminenéggyéves, családos ember igen sokon vette est. Ő egész eddig apjánál dolgozott — kivéve míg a pécsi 19 ik honvéd gyalogezrednél katona volt — példás fiai szeretettel volt szülei iránt s most, hogy az őcsce hasakerült a katonaságtól, neki el kell mennie a hástól, kevesebb just is kap, mint nála tíz évvel fiatalabb őcsce, csak azért, mert annak is asszony kell. Keserűségét még növelte az őcsce magaviselete, ki folyton sértegette és azt mondta, hogy kinullázza az egész vagyontól.

Ilyen viszonyok közt érte meg a két testvér a folyó évi ápril 18-dikát, a mely emlékezetes napon ifju Boris József bement a szántóföldről korán reggel az apja házához, hogy annak istállójában még mindig ott levő lovait megetesse. Az istállóban két csikó szabadon volt s rugta-harapta egymást. Ezen esztén felingerült ifju Boris József, s mikor az őcsce is belépett, megmondta neki, hogy jobban vigyáshatnának a jószágokra. Az őcsce szokott sértegető modorával azt felelte erre, hogy bátyjának itt semmi keresni valója sincs. A bátya erre elvesztette türelmét, a kezében levő vasvillával megtámadta Boris Jánost, azt leverte és talán agyon is üti, ha apjuk ki nem szalad és a vérengzésnek véget nem vet.

Szándékos emberölés bűnkísérletével vádolva állott ma délelőtt e tetteért — fegyveres börtönörrel a háta megett — ifju Boris József a pécsi királyi törvényszék előtt. A panaszos a levert őcsce, Boris János s a korona-tanu a két ellenséges testvér apja, idős Boris József volt. Az ítélőbiróság Koszér János, elnöklő bíró mellett Farkas Sándor és Bajnovits Ármin szavazó bírákból állott, a vádhatóságot Zsolnay György kir. főügyész-helyettes képviselte; vádlott védelmét Simonffy János orsz. képviselő vitte s jelen volt Jelacic István törvényszéki orvos és Schultz Imre, mint jegyzőkönyvvezető. A végtárgyaláson a vádlott beismerte, hogy testvérét — feihevülésében többször megütötte; de tagadta, hogy meg akarta volna ölni. S a végtárgyalás adatai alapján a királyi törvényszék vádlottat súlyos testi sértés bűntettében mondta ki a bűnösnek s ezért egyévi börtönre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott, a védőügyvéd és a kir. ügyész is felebbezett.

§ Tolvaj vadházaspár. Schaffer Adolf budai külvárosi kereskedő ez év tavaszán azt vette észre, hogy hol a boltjából, hol a raktárából, majd a pincéből és éléskamrából vész el egyetmás, anélkül, hogy valami idegen tolvaj járna a házban. Gyanút kezdett táplálni a nála alkalmazva volt Hosszu Gergely cseléd ellen s azt egy ily lopáson rajta is kapta. A tolvaj cseléd nosza a rendőrség kezébe került s itt beismerte, hogy ő lopkodta rendszeresen a gazdája raktárát, pincéjét s amit ellopott, azt elvitte a vele vadházaságban élő Kálmán Katalinhoz. Az utóbbinál megtartott házkutatás alkalmá-

val egész raktárára akadtak a lopott dolgoknak, melyek mind a Schafferéinek bizonyultak. Ma állt a tolvaj vadházaspár a pécsi kir. törvényszék előtt; még pedig Hosszu Gergely lopás bűntettével, Kálmán Katalin pedig orgazdaság vétségével vádolva. A vád be is igazoltatott ellenük s a kir. törvényszék Hosszu Gergelyt 9 havi börtönre, Kálmán Katalint pedig 14 napi elzárásra ítélte. Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben, s azt a kir. ügyész is tudomásul vevén, az jogerőssé vált s a tolvaj vadházaspár átadatott a kir. ügyészségnek büntetése kiállása végett.

§ Sötét bűn. Május hó elején jelentést tettek a rendőrségnek, hogy Polcsik Zeuzsanna nevű szolgáló, szolgálati helyén megbetegedett. Selényi Antal rendőrbíró a helyszínén megjelenvén, mikor a beteg leányt a kórházba szállította, fekvőhelyén a szalmába dugva egy háromnapos, fejletlen magzatot talált. Így lett nyilvánvalóvá a sötét bűn, mi által Polcsik Zeuzsanna bűnös szerelme következményétől meg akart szabadulni. A fejletlen magzatot a rendőrbíró spirítuszba tette; a leányt pedig, mikor a kórházban betegségéből felépült, vallatásra fogta. Polcsik Zeuzsanna ekkor beismerte, hogy Bayer Magdolna nevű kuruzsalónő segítségével hajtatta el a fejletlen magzatot s ennek következtében lett beteg. Ma állt a pécsi kir. törvényszék előtt a leány és az asszony, hogy számot adjanak a sötét bűn elkövetéséről. A zárt ajtók megett lefolyt tárgyalás eredménye aztán az lett, hogy a kir. törvényszék Polcsik Zeuzsannát hat havi, Bayer Magdolnát pedig másfélévi börtönre ítélte. Az ítéletben Polcsik Zeuzsa megnyugodott; de Bayer Magdolna felebbezett eliene.

TÁVIRATOK.

— Egyhásgondnoki beiktatás. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma volt Komáromban Darányi miniszternek, mint a református egyházmegye gondnokának és Veress Ede esperesnek beiktatása. A beiktatási ünnepség a református templomban isteni tisztelettel kezdődött, a melynek végeztével Bajcsi Lajos helyettes esperes megnyitotta a közgyűlést. Ennek megalakulása után küldöttség ment az ünnepeltekért s a megjelenő minisztert és esperest a jelen voltak lelkesen megéljenzették. Erre Bathó Bálint helyettes gondnok rövid üdvözlés kíséretében eskütételre szólította az egyházmegye új elnökeit, minek végeztével Tóth Kálmán egyházmegyei főjegyző meleg szavakban üdvözölte az elnököket, előbb Darányi gondnokhoz, majd Veress espereshez intézve szavait. A válaszok elhangzása után a közgyűlés lelkesült éljenzés közben oszlott szét.

— Az orléanski herceg és menyasszonya. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Mária Dorottya főhercegnő ma délelőtt vőlegényével 48-féle felvételben lefényképezte magát Koller tanár, udvari fényképésznel utcai és báli toilletekben. Az orléanski herceg tört. magyarsággal kijelentette, hogy némsokára egészen megtanul magyarul. Különb. franciául és németül beszélt, míg Mária

Dorottya magyarul. Megnézték a műtermet és különös tetszésükre talált a királynak és Klotild főhercegnőnek elefántcsontra festett arcképe.

— Óriási hőség. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) New-Yorkból, Chikágóból óriási hőséget jelentenek. Az emberek ezrével esnek össze az utcákon. Eddig napsszúrás következtében 226 ember meghalt. Az elhullott lovak hullái veszélyeztetik a közegészséget. Tegnap délelőtt New-Yorkban 120 fokot mutatott a hőmérő Fahrenheit szerint.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Ház eladás.

Barcsan, az országút közvetlen közelében, a drávai hid mellett egy legjobb anyagból épült

lakóház

a szükséges mellékletekkel u. m. istálló, felszer, pincze stb., kiterjedt kerttel szabad kézből eladó. Az épületben jelenleg jó forgalmu vendéglő van, mely az épülettel együtt átadatik.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosné Özv. Venutti Máriaival.

10117. sz.
tkv. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatóan, ifju Gyenis Mihály és neje Csapó Rézsa végrehajtást szenvedők ellen 100 frt. tőkerekvetelés s jár. iránti végrehajtási ügyben a pécsi kir. törvényszék területén levő, és a pécsvárad kir. járás-bírósaág P.-Szt. Erzsébet község határában fekvő, a p.-szt. erzsébeti 236. sz. tjkvben felvett + 56/a. haz. 42. sz. házra, udvarra és kertre 160 frt, a 977/a. haz. szántóra 80 frt és 1003/a. haz. szőlőre 50 frt és a 1223/a. haz. szántóra 40 frt becsárban mint kikialtási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi augusztus hó 29. napján d. e. 10 órakor P.-Szt.-Erzsébet községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 frtot, 8 frtot, 5 frtot és 4 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3533. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1896. évi május hó 12-én.

Lukrits István
kir. táblai bíró.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.